

CSORDA RÓZA ROMANA

Csorda Róza Romana 1887. szeptember 24-én született. Szülei ferencvárosi polgárok voltak. Iskoláit a Ranolder Intézetben végezte, ahol 1905 júniusában tanítói képesítést szerzett. Még ugyanabban az évben belépett a Ranolder Intézetet működtető, Páli Szent Vincéről Nevezett Irgalmas Nővérek rendjébe. 1907-ben kezdett el tanítani az intézet 6 osztályos polgári iskolájában. Eleinte matematikát, fizikát és földrajzot oktatott. Rövidesen azonban az énektanítás felé fordult figyelme, s 1916-ban énektanítói oklevelet szerzett. Ezután is képezte magát, és tudásának elmélyülésével együtt bontakozott ki és vált országos hírűvé a Ranolder Intézet ének-zenei képzése.

Csorda Róza Romanát 1929-ben kinevezték az intézet tanítóképzőjének ének-zene tanárává és karvezetőjévé. Ezzel szinte egy időben, 1930-ban maga is megszerezte a tanítóképző-intézeti ének-zene tanári oklevelet. Pedagógiai munkássága szoros egységben fejlődött karvezetői tevékenységével, 1925-ben és 1928-ban pedagógiai továbbképzéseket tartott, 1932-től pedig már összhangzattant oktatott ének-zene tanároknak. Ugyanebben az évben, február 14-én hallhatták először a rádióban énekelni a Ranolder-kórust azok a szerencsés hallgatók, akik már rendelkeztek vevőkészülékkel.

A kórus fellépései egyre gyakoribbá váltak, a hangzás pedig egyre kiforrottabbá. Ennek eredményeképpen 1936 áprilisában már a Zeneakadémia nagytermében tapsolhattak a Ranolder kórusának. Ezekben az években ismerkedett meg Csorda Róza Romana Kodály Zoltánnal, akinek elsajátította ének-zene oktatási módszerét, és maga is oktatni kezdte a szolmizációt. Kodály Zoltán művét, az Öt tantum ergót röviddel megjelenése után betanította és kórusával előadta. A margitszigeti Éneklő Ifjúság dalosünnepén 1937-ben Bartók-kórusműveket is bemutattak. Csorda Róza Romana gondoskodott az eljövendő nemzedékek karvezetőjének kineveléséről is: Andor Ilona az ő keze alatt nőtt föl, s vitte tovább a Leövey kórusát egészen a világhírnévig.

A karvezetői feladatokat Csorda Róza Romana egészen 1948-ig, az iskola államosításáig látta el. Közben néhány évig a tanítóképző igazgatója is volt. A Ranolder Intézet az 1930-as évek végén megindította a „Klára” ipari középiskolát is,¹ amelyben Csorda Róza Romana szintén ének-zenét oktatott.

A 2. világháború után más idők jöttek. Az apácákra és intézetükre egyre nagyobb nyomás nehezedett. Ezekben az években Csorda Róza Romana más képességeire volt szükség. Az iránta megnyilvánuló feltétlen bizalmat jelzi, hogy 1946 és 1948 között az intézet nővéreinek is főnöknője volt. 1948-ban a Ranolder Intézetet államosították, két év múlva pedig az épületben maradt nővéreket kitelepítették. Csorda Róza Romana éppen máshol tartózkodott, e véletlennek köszönhetően ő Budapesten maradhatott. Az országban szétszóródott 73 nővérrel tartotta a kapcsolatot, lelkileg és anyagilag is segítette őket. Ő maga előbb albérletben lakott, majd az óbudai plébánián talált menedéket. Az ének-zene oktatással ezekben az években sem hagyott fel: 1952 és 1964 között a budapesti kántortanfolyamokon összhangzattant és pedagógiát tanított. A közös éneklés örömét is igyekezett továbbadni: a Szolidaritás Háziipari Szövetkezetben² dolgozó egykori nővérekből kórust szervezett, amelyet 1964-ig, 77 éves koráig vezetett.

Csorda Róza Romana 87 éves korában, 1974. november 21-én hunyt el. A Ranolder Intézet legkiemelkedőbb pedagógusa volt, egyben a magyar ének-zene oktatás karizmatikus egyénisége. Személyisége és élete példázza a zenekultúra és az együtténeklés embert formáló erejét.

Forrás: a Magyar Katolikus Lexikon internetes változata – <http://lexikon.katolikus.hu/>

¹ Ma talán szakközépiskolának nevezhetnénk

² A Szolidaritás Háziipari Szövetkezet egyházi kegytárgyak, ruhák és egyéb kellékek gyártásával foglalkozott.